

# Telegraful Român

Organ național-bisericesc

## Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe șase luni 20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane.  
Ziarul apare Marțea, Joi și Sâmbăta

## Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

## Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile  
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

## Insemnări

### Temerea de preoți

(x) Elementul evreesc, fără de care maghiarii în ultimele zeci de ani nu s'au manifestat pe nici un teren public, a ieșit acum la suprafață, din toată puterea sa, în mișcările anarhice dela Budapesta, Alba-regală, Dobrișin și alte locuri.

Urmașii nomazilor fino-ugrici, porniți înainte cu o mie de ani din Azia spre Europa, ca să-și întindă și aici viața de sălbătăcie, s'au înrudit și încumetrat acum cu grupul gălăgios și obraznic al lui d'al de Garbai și Kun.

Setea de sânge a fino-ugrilor s'a însoțit cu viclenia semitică, în scop de a mântui integritatea Ungariei, — a cărei prăbușire cine oare o regretă dintre nemaghiari?

Ceata roșie a lui Kun-Kohn nu se consideră că ar fi biruită, ea declară luptă, și dă din pintoni în deosebi când își trimite argații să caute și să năpăstuească preoțimea.

Acești argați, într'una din primele zile din April, năvălesc în redacția unui organ bisericesc în Budapesta și, cu îndrăzneala înăscută speciei, cer dela redactorul preot să înceteze imediat apariția ziarului său. Redactorul nu se înfrică de actul mișelesc și refuză cererea. Ear kun-kohniștii, simțindu-se mulți și tari, îl prind și-l rup în bătai.

Tot atunci, alți vrednici soți, de aceeaș culoare, caută în Alba-regală pe episcopul d'acolo. Nu-l găsesc în reședință; dar găsesc pe secretarul său. E bun și acesta, și fiind earăș tari și mulți, — în grabă îl împușcă, apoi se retrag bravuroși; firește, nu uită să «curețe» întâi castelul episcopesc.

Înainte vreme, — ne spune istoria, — ungușilor li eră frică numai de preoții români: «Az oláh popák ne afuriszáljanak». Astăzi, orce preot creștin iese în stradă la Iudapesta (cum i-a zis răposatul Lueger) este primit cu huidueli și bătai.

Indivizi problematici, tâlhari de ultima teapă, poruncesc în «inima» țării...

Unde sânt fiii «națiunii alcătuitoare de stat» care se înverșunau, când Viena Habsburgilor trimitea la zile grele câte un manifest «Către popoarele mele» din monarhie?

Eată, popoarele s'au cam mai dus; proclamațiile dela Viena au încetat; și voi maghiarii, ați rămas cu câțiva Kuni și

Kohni... Atât de orbiți nu veți fi, să credeți că pe asemenea umeri o să vă ridicați în ochii lumii.

Înțelegeți dar, că vremea voastră este apusă, și că în locul ei răsare una nouă. Alții sânt acum la rând, cari cred că vechea Ungarie murind nu poate, lăpădându-se de ideile creștinătății, de cât să oferte așa:

După min' nu plângă nime,  
Că n'am făcut nici un bine;

Lumea nouă va face însă, adevăratul bine, fie și în luptă cu voi.

### „Veritas liberabit vos“

De Dr. Gh. Comșa

Învățații au stabilit mai pe sus de orice îndoială, că în societate, ca și în natură, nu există stare pe loc, ci se remarcă o continuă schimbare. Să încercăm a aplica adevărul acesta sub anumit raport la prefacerile ce se pot constata în viața de stat.

Mulți suverani au fost nevoiți să lase loc altora. Evenimentele din Rusia, Grecia, Bulgaria, Germania și din fosta Austro-Ungarie servesc ca dovezi.

Ce zice biserica față de aceste schimbări? Ce se face cu doctrina apostolului Pavel privitoare la stăpânirile cele mai înalte? Apostolul Pavel în epistola sa către Romani, cap 13 zice: «Tot sufletul să se supue stăpânirilor celor mai înalte. Că nu este stăpânire fără numai dela Dumnezeu și stăpânirile care sânt, dela Dumnezeu sânt rânduite». Cum s'au putut deci face așa mari schimbări în persoanele diferite, cari au reprezentat oare când suprema putere, suveranitatea în diferite state? Răspunsul nu e greu. Biserica e de părerea că nu toți suveranii, nu toți regii sânt destinați de Dumnezeu spre domnire. Bărbații bisericii acceptează părerea aceasta.

Sfântul Ioan Gură de Aur în omilia s'a a 23-a, la epistola către Romani, comentează citatul de mai sus așa: Apostolul Pavel n'a zis că nu sânt domnitori fără numai dela Dumnezeu, ci a spus, că nu este domnire, stăpânire fără numai dela Dumnezeu. Așadară înțelege, ca în fiecare societate trebuie să fie o putere, menită a face ca lucrurile publice și particulare să nu se petreacă după voia întâmplării.

Totașă învățatul teolog romano-catolic Bellarmin spune, că puterea supremă e de origine divină și ca atare nu s'a dat unei persoane particulare, ci totalității, care apoi a transpus-o: «nam haec potestas

est de jure divino, at jus divinum, nulli homini particulari dedit hanc potestatem, ergo dedit multitudini.»

Să nu uităm apoi că la elucidarea chestiunii noastre joacă rol și modul de exercitare al puterii. Analizăm numai starea din mașterul nostru trecut. Deținătorii puterii au crezut să ne facă cu forța patrioți, cu toate că nu iubirea, ci ideea fixă a unității statului maghiar îi mâna în acțiunile ce le porneau față de noi. Extirparea noastră definitivă le era deviza. Voiau să fim prăbușiți prin totală derută materială, economică și prin înăbușirea conștiinței naționale. Doreau să ne nimicească tot ceace ne servea drept dig de apărare al ființei noastre naționale.

Iată deci cauzele schimbărilor. Iar acestea la rândul lor vor putea să aducă altele însă nu esențiale, fiind puterea noastră bazată pe temeliile dreptății. Hristos a zis celor ce au crezut într'însul: «Și veți cunoaște adevărul și adevărul vă va slobozi pe voi».

Noi încă am crezut într'un adevăr pentru care ne-au răposat moșii și părinții: în izbânda, triumful unității noastre naționale. Noi n'am fost impilatori și detentori ai puterii față de alte neamuri, națiunea română prin rostul fiecărui fiu al ei răspândește lumina dreptății. Românul se roagă lui Dumnezeu ca regele său să fie glorios în război și coroana română să fie apărută de mâna divină.

Noi am cunoscut adevărul că nu putem fi robi ai nimănui, deci să nu fim robi nici ai propriilor patimi mărunte. Să clădim și iar să clădim bazați pe adevăr, căci adevărul în veac va rămânea și acela ne va mântui pe noi!

Să ne oțelim puterile în virtuțile cetățenești de orice natură. Ele vor fi proprii ale noastre. Luptăm pentru ființa noastră națională. De aici înainte nu vor mai fi țări compuse din fel și fel de naționalități. Cei de un sânge se separează de cei de alt sânge. Lupta culturală și politică se va da de aici înainte între popoare cu adevărată unitate națională. Excepțiile vor fi cu mult mai puține ca în trecut.

Se cade dară ca cei chemați să facă tot posibilul întru formarea adevăratei cetăți de cremene și a proprii zisei stânci de granit, pentruca unitatea noastră națională să rămână totdeauna în lumina adevărului. Să nu uităm cuvintele: «Veritas liberabit vos».

Instăpânirea ideilor bolșeviste nicidecum nu e posibilă, când iubirea și dreptatea sânt agenții motorici ai puterii executive a statului.

Sântem mândri de iubirea, cu care falnica noastră dinastie și factorii politici hotărâtori sânt împrejmuiți de cătră popor. Simțim că adevărul e pe partea noastră. Et veritas liberavit nos.

### Consiliul dirigent român

Resortul cultelor și al instrucțiunii publice

Nr. 2564/1919.

### Notă oficială

Deoarece Consiliul dirigent a adus hotărârea principială de a cere asentimentul autorității bisericești, de câte ori e vorba de a angaja în serviciul statului persoane, care de prezent stau în serviciul și sub autoritatea bisericii, în urmare toți învățătorii confesionali, preoții și alți slujitori bisericești, când petiționează pentru posturi de stat au îndatorirea să acludă și litere dimisionale sau învoirea superiorității bisericești. Altfel petițiile nu se vor putea rezolvi în merit.

Cererile intrate până acum se trimit Venerabilelor Consistoare spre opinare. Sibiu, 25 Martie 1919.

*Branște*

Șeful resortului de culte și instrucțiune publică.

### O chestiune arzătoare

II

Trebuințele mereu crescând ale școalelor și ale bisericii, și mai ales mizeria materială și culturală, în care se sbate încă și azi poporul de aproape 10.000 de suflete românești din Scheiu, pe deoparte, iar pe de altă parte mila față de țărani exploatați în mod barbar de arendași, au îndemnat acum 18 ani administrațiunea bisericii să încerce cu regia proprie, și deși n'a avut tocmai ani favorabili, cei doi ani de probă au produs rezultate cu mult mai bune, decât arendarea, ceea ce de altcum era și natural, căci toți arendașii s'au îmbogățit în urma rapacității lor.

Pe lângă aceasta țărani au fost cruțați, pământul nesăcătuit și menajat, iar cu vremea experiențele câștigate aveau de scop o eventuală colonizare a românilor din Scheiu pe aceste moșii, după ce țărani din preajma lor sânt toți împroprietăriți.

Dacă legea cea nouă de expropriere se estinde și asupra acestor două moșii, natural că biserica nu se poate opune, ci va trebui să le cedeze în baza legii. În acest caz chestiunea este, ca bisericii să i se facă cu puțință obținerea unei rente corăspunzătoare, ca să poată face față nevoilor potențate acum pe seama școalelor și altor instituțiuni publice, ce e chemată neapărat să creeze. Încă de mult promisese domnul *Take Ionescu* și mult regretatul protector al școalelor noastre *Titu Maiorescu*, că va răscumpăra aceste moșii cu un capital, care să asigure pe vecie existența școalelor, iar înainte de război valoarea lor se fixa între 8—10 milioane lei, având și păduri frumoase de exploatat și fiind aproape de orașul Buzău.

Astăzi valoarea lor minimală este 10 milioane lei, așa încât la expropriere biserica ar trebui să primească cel puțin atâta. Dacă s'ar primi o sumă mai mică decât aceasta, li s'ar da lovitură de moarte școalelor, căci evaluarea prevăzută în decretul lege nu acopere nici pe departe așteptările și trebuințele lor și ale bisericii. Nu arenda actuală poate fi luată de bază, căci

ea este de tot minimală și de protecțiune, — ci scopul, căruia este menită ea să servească.

Intru cât însă legea nu și-ar întinde efectele sale și asupra acestei moșii, biserica ajunge în urma înfăptuirii fericite a României Mari, în situațiunea avantajoasă a duce la îndeplinire ideea veche de colonizare pe moșii a unui număr mare de parohieni ai săi azi lipsiți de pământ și de alte mijloace de agonisit. Locuitorii din comunele de pe moșii au pământul lor, iar coloniștii cei noi vor introduce acolo o nouă viață, și se vor feriți mai ușor decât la oraș. Așa s'ar putea lăși adevărata înfrățire, s'ar răspândi meseriile, cu un cuvânt s'ar ajunge la o stare economică binecuvântată.

Urmează dela sine, că în acest ultim caz statul va lua asupra sa întreaga susținere a școalelor și bisericii în schimbul împroprietării acestui popor, expus altcum la decadentă și peire.

Consistorul, ca for suprem al școalelor și bisericii din chestiune, are datorința a se preocupa din vreme de această gravă afacere, ca să i se dea soluțiunea cea mai priincioasă nu numai intereselor binepri-cepute ale statului, ci și intereselor unui popor numeros, care a luptat cu cea mai mare bărbăție pentru ortodoxie, și a adus de veacuri cele mai mari jertfe pe altarul neamului românesc. S'ar comite un păcat strigător la cer a se lăsa și pe mai departe pradă desinteresării condamnabile din trecut, scoțându-i-se ochii cu laude pentru jertfele aduse pe altarul neamului, dar în schimb făcându-l să înnoate în sărăcie, să orbece în întunec, să fie decimat de boale, să se sălbăticească cu școala la nas și în sfârșit să lase gol împrejurul bisericii și al școalei.

Acesta nu este un interes particular, ci un interes eminent obștesc, dacă voim să întărim Brașovul și să-l facem românesc, dacă nu chiar capitala României Mari.

### Principele Carol în Ardeal

Sărbătorirea la Comandamentul trupelor. — Receptiile. — În sală la Unicum. — Vorbiri. — Vizitarea bisericilor. — La Alba-Iulia și alte locuri.

Comandamentul Trupelor din Transilvania a oferit Marți la ora 1½ un banchet Alteței Sale Regale Principei *Carol*. La masa festivă au participat: Prezidentul Consiliului Dirigent *Maniu*, P. S. Sa episcopul *Miron E. Cristea*, șefii de resort dnii *Vlad*, *Bontescu*, *Hățăgan*, generalii *Moșoiu*, *Boeriu*, *Panaitelescu*, *Pap*, *Florian*, cu numeroși ofițeri și alte persoane distinse sibiene.

La ora 3½, A. S. R. s'a dus la sediul Comandamentului trupelor române din Transilvania, și a trecut în inspecție serviciile de acolo.

Receptiile s'au făcut la Comandamentul trupelor, unde la ora 5 s'a prezentat *Maniu* în fruntea membrilor Consiliului dirigent.

Au urmat reprezentanții bisericii ortodoxe române, conduși de P. S. Sa episcopul *Miron E. Cristea*, care a rostit următoarea vorbire:

*Alteța Voastră!*

Înainte cu mai bine de trei veacuri *Mihai Vodă Viteazul*, cucerind cu armele române aceste frumoase plaiuri strămoșești, ca român bun, s'a dovedit și de *bun creștin*. El a întărit temeliiile vechei noastre mitropolii ortodoxe române, pe atunci cu centrul în Alba-Iulia, și — așezând în scaunul arhieresc de acolo un mitropolit, adus dela frații de dincolo de Carpați, i-a dat și strălucirea, ce se cuvenea celui mai însemnat așezământ nu numai dumnezeesc, dar și național al neamului românesc: bisericii ortodoxe române din aceste părți.

Și tocmai pentru stăruințele sale neînduplecate în lupta de existență a neamului, biserica a fost în cursul veacurilor ținta celor mai cumplite asupriri și nedreptăți. Tăria dreptmăritoarei noastre credințe și lumina nădejdei în viitorul neamului ni-a dat putere de rezistență.

Astăzi o clipă de fericire ne este de ajuns să uităm suferințele chinuitoare ale trecutului. Și clipa aceasta de negrăită fericire ni-o îmbie înalta prezență a Alteței Voastre în mijlocul nostru. E un mare fapt istoric acesta și un pas cu neînchipuite consecințe de mărire, care ne face să uităm nu numai trecutul de restriște, ci învăluie sufletul fiecărui român, dela palat până la ultima colibă țărănească, cu o îndreptățită mândrie, doar Alteța Voastră sântefi primul vlăstar ortodox al Dinastiei Române și cel mai de frunte credincios al bisericii noastre strămoșești.

Din mândria aceasta izvorește nădejdea mângăietoare, că sub puternicul scut al de toată suflarea iubitului nostru Rege *Ferdinand I*, cu ajutorul întregii Dinastii Române și îndeosebi sub ocrotirea binevoitoare a Alteței Voastre, vom fi în fericita situație să înălțăm din nou această biserică istorică la strălucirea, ce a avut-o pe vremea celor mai mari voievozi români, pe vremea Mușatinilor și Basarabilor, astfel ca să fie nu numai cel mai de seamă factor în consolidarea țării și în prosperarea neamului, ci totodată să reverse lumina credinței ortodoxe asupra tuturor popoarelor megieșe, cu care voim să fim în pașnică viețuire.

În această nădejde în numele întregului cler și popor din mitropolie și în numele meu Vă zic cu omagială supunere: Bine ați venit în pământul desrobât al strămoșilor și Vă promit, că puternicul sprijin dat bisericii noastre va cimentă pe veci legătura între poporul nostru și adorata Dinastie Română.

Alteța Voastră, să trăiți la mulți ani, spre mândria țării, spre bucuria neamului și spre binecuvântarea bisericii noastre! —

Principele răspunzând a zis, că a fost adânc mișcat când a intrat în catedrala Sibiului, unde cei prezenți pare că au chemat pe Atotputernicul să fie martor al realizării visului nostru de veacuri. *Unitatea națională* — a zis prințul nostru — *este înfăptuită pentru vecie, dupăcum veșnic este Dumnezeu, care ne-a ajutat să o înfăptuim.*

Biserica greco-catolică română a fost reprezentată prin preoțimea sa condusă de părintele *Nic. Togan*; cea evanghelică luterană prin deputația în frunte cu episcopul *Teutsch*; iar cea romano-catolică prin parohul *Dobordan*.

S'au mai prezentat: dl *A. Bârseanu*, cu reprezentanții instituțiilor culturale; prefectul orașului, dl *Dörr* (a vorbit în limba română); prefectul județului Sibiu, dl *N. Comșa*, cu reprezentanții acestui județ; dl *Iuliu Muntean* cu reprezentanții tribunalului.

Principele *Carol*, în răspunsurile ce a dat, a găsit cuvinte elocvente pentru fiecare din aceste deputațiuni.

Remarcăm din răspunsul dat prefectului *N. Comșa* vorbele princiare, prin care Alteța Sa Regală a caracterizat lucrarea epocală a marelui Mitropolit *Șaguna* și importanța ce trebuie să se dea bisericii noastre ortodoxe în România mărită.

Miercuri s'a făcut inspecțiunea unităților nouă ardelenene din garnizoană.

Serviciul Organizării 6—7, în frunte cu generalul de divizie, baronul *Boeriu*, a oferit Alteței Sale Regale un banchet în sala dela Unicum, la care afară de ofițeri și de membrii Consiliului dirigent, au participat din cler și P. S. Sa episcopul *Miron E. Cristea*, arhimandritul și vicarul arhiepiscopesc *Eusebiu R. Roșca* și protopopul *Ion Stroia*.

Dl general baron *Boeriu* a salutat, cu acest prilej, pe Alteța Sa Regală în numele tinerelor corpuri de trupe ardelenesti, contopite pentru totdeauna cu frații lor de peste Carpați și din toate ținuturile românești. Închină paharul în sănătatea preaiubitului nostru Rege *Ferdinand I*, a adoratei *Regine Maria*, a casei domnitoare, și în deosebi a principelui *Carol*, nădejdea neamului nostru.

Muzica a întonat imnul regal, după care principele *Carol* răspunzând spune, că își revocă în memorie ziua neuitată, când în Piața Unirii dela Iași voluntarii ardeleni, sosiți din Rusia, au făcut jurământul de credință regelui și dinastiei române. D'atunci se poate zice, că n'a



**Greșeli de limbă.** Din zierele noastre: «Se *escrie* concurs» (se anunță, se publică; *escrie* este nemțescul *ausschreiben*). «Sistemul *uzat* până acum» (întrebuințat; *uzat* înseamnă mai des: ieșit din folosire). «A *compută* în 2 semestre» (a socoti). «A *suprăvenit* războiul» (a izbucnit). «Este *avizat* la ajutor» (are trebuință de).

## Corpul Voluntarilor

Ofițeri și soldați din Corpul Voluntarilor Ardeleni, Bucovineni decorați cu „Steaua” și „Coroana României”:

*Steaua României în grad de ofițer:* Colonel Popescu Grigore.

*Steaua României în grad de cavaler:* Căpitan Ispravnic Gheorghe.

*Coroana României în grad de cavaler:*

*Maior:* Muțiu Traian:

*Căpitanii:* Chiroiu Vasile, Boeriu Ștefan, Popovici Mihai, Vescan Ion, Metes Petre, Albon Iosif, Câmpeanu Simion.

*Locotenenții:* Osvadă Vasile, Deleu Victor, Căpățînă Florea, Crăciun Nicolae, Blidar Ion, medic locotenent: Dr. Nistor Pompiliu.

*Sub locotenenții:* Cosma Romulus, Drecin Ion, Iovan Romulus-Țiucra, Petre Pribescu, Hașășiu Iustin, Manu Ilie, Coman Ion, Teleagă Petre, Baboș Simion, Șerban Nicolae, Radu Simion, Borcea Bucur, Iorgovan Sava, Zugrav Siboiu, Braicu Teofil, Droc Nicolae, Lutic Nicolae.

*Confesorii:* Agârbișeanu Ion, Proca Constantin, Andrei Gălea.

*Medalia Bărbăție și Credință cu spade cl. II-a.*

*Sub locotenenții:* Sălmărean Ion, Căzan Ion.

*Plutonierii majori:* Stoica Ilie, Zemna Iulian, Boroș Ion, Magherușan Pavel.

*Plutonierii:* Sinițiu Gheorghe, Comșa Iosif, Danciu Petru, Hosu Grigore, Toader Toma, Jucan Teodor, Simedru Petre.

*Sergenții:* Manciu Iosif, Movoluța Nicolae, Tomi Ironim, Rusan Avram, Trifonescu Ion, Gligor Toader, Ciobanu Ștefan, Zirva Nicolae, Voina Ion, Socol Iosif, Neghin Simion, Devecanu Augustin, Alămoreanu Nicolae.

*Medalia Bărbăție și Credință cl. III-a*

*Caporalii:* Drăgățelu Solomon, Cristeu Pavel, Ardelean Constantin, Opreș Ion, Luca Petre, Micle Teodor, Drăgan Teodor, Jurj Petre, Olariu Iordache, Pop, Teodor, Milit Vasile, Maleian Petre, Crișan Lazar, Moldovan Ion, Husan Constantin, Maier Gheorghe, Marcu Vasile, Popa Dumitru, Oprean Ion, Andreica Grigore, Culcer Aladar, Sabailă Petre, Blorț Oprea.

*Fruntașii:* Debelean Ion, Marele Gheorghe, Maței Ștefan, Popa Simion, Iancu Pavel, Olescu Dumitru, Găidean Ion, David Nicolae, Teodorescu Lazar, Păcurar Virgil, Boțoc Iacob, Rotariu Valer, Albu Vasile, Bodărean Petre.

*Soldații:* Florean Ion, Horgea Gheorghe, Deudean Teodor, Vancea Ludvig, Paveleanu Gheorghe, Persecan Ion, Cicoiu Gheorghe, Bogdan Nicolae, Mitea Ilie, Bărsan Dumitru, Alexe Iacob, Chița Nicolae, Pustilă Oprea, Popa Ion, Toma Gheorghe, Lupulescu Ion, Sărbu Ion, Ghiocă Ion, Ciuvică Ion, Anghel Nicolae, Drăgan Ion, Moga Gheorghe, Oprea Ion, Tartala Vasile, Dacu Ion.

## Teatre în Sibiu

**Cinematograful Orașului.** Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtes.

Sâmbătă: *Măestrul Zoard*, dramă din viața artiștilor. Va cânta *muzica militară*.

Duminecă și Luni: *Risipitorul*, dramă în 5 acte.

Inceputul la ora: 7 și 9 seara.

**Cinematograful Apollo.** Strada Schevis. Directoară: Dna Emil Toth.

Sâmbătă: *John Riev*, dramă.

Inceputul la ora: 7 și 9 seara.

# „AJUTORUL”, instituit de credit și economii, societate pe acții în Șeica-mare.

## Convocare

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „AJUTORUL”, societate pe acții, se invită prin aceasta conform §-lui 16 din statute la

## a X-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Vale la 27 Aprilie st. n. a. c., la 2 ore d. a., în sala festivă a școlii gr. cat.

### Obiectele:

1. Deschiderea adunării și constituirea acționarilor prezenți și a plenipotențelor.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
3. Prezentarea bilanțului.
4. Darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
5. Intregirea direcțiunii prin alegere a 1 membru.
6. Eventuale propuneri.

Domnii acționari cari doresc a participa la adunarea generală, în sensul §-lui 17 din statute, sunt rugați a-și prezenta acțiunile, eventual dovezile de plenipotență cel mult până în 25 Aprilie a. c. la 11 ore a. m. la agentura institutului din Vale.

Șeica-mare la 1 Aprilie 1919.

(104) 1-1

### Direcțiunea.

Activa		Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1918		Pasivă	
		K	f		
Cassa	43,466.35	Capital social		250,000.—	
Bon în Giro-Conto la Cassa de păst. postală și la alte bănci	313,836.61	Fond de rezervă	122,800.38		
Cambii	137,773.77	Fond de pensiuine	20,588.83		
Cambii cu acop. hipot.	49,957.—	Fond de binefaceri	4,290.30	147,679.50	
Imprumuturi hipotecare	56,469.—	Depuneri spre fructificare		403,593.75	
Credite personale	24,028.35	Dividendă neridicată		1,915.—	
Imprumuturi de Cont-Curent	16,198.72	Dare după depuneri		1,366.14	
Efecte	100,000.—	Interese transitoare anticipate		1,007.94	
Realități și edificiul institutului	51,555.69	Profit curat		17,350.15	
Mobilier	2,000.—				
Debitori	7,204.42				
Interese transitoare restante	20,422.57				
	822,912.48				822,912.48

Debit		Contul Profit și Perdere		Credit	
		K	f		
Interese de depuneri	13,661.46	Profit transpus		4,000.—	
Salare	2,199.97	Interese dela cambii	13,780.97		
Spese curente	4,576.09	Interese dela cambii cu acoperire hipotecară	6,788.17		
Marce de prezență	160.—	Interese dela împrumuturi hipotecare	5,335.82		
Porto postal	220.28	Interese dela credite personale	1,349.48	27,254.44	
Contribuție directă și comunală	4,253.78	Interese de Cont-Curent		8,290.54	
10% dare după depuneri	1,366.14	Interese de efecte		3,935.85	
Profit curat	17,350.15	Venite dela realități și diverse		307.04	
	43,787.87				43,787.87

Șeica-mare, la 31 Decembrie 1918.

### DIRECȚIUNEA:

Ioan Hanzu m. p., Dr. Cristea m. p., Ioan Dobrotă m. p., I. Crișan m. p.  
pres. direct.

Contul prezent l-am revăzut și l-am aflat în ordine și exact.

Șeica-mare, la 1 Aprilie 1919.

Domșa m. p., Popa Ioan m. p., Șofroniu Roșca m. p., Ioan Rebeaga m. p.

Redactor responsabil: Matei Voileanu.

Censurat prin: Sublocot. Bucur.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.